

Blogi 20.10.2023

Mihin vanhusneuvostoja tarvitaan?

Olin Rajaniemessä EKL:n vanhusneuvostopäivillä jo neljännen kerran. Päivät ovat aina olleet sisällöltään hyviä, kiitos siitä liiton **Eero Kiviselle**. Tietoa on saatu, ja ennen kaikkea vinkkejä muilta osallistujilta siitä, miten vanhusneuvostot toimivat eri puolella Suomea. Valitettavasti täytyy näiden kokemusten perusteella sanoa, että monissa muissa kaupungeissa vanhusneuvostot toimivat paljon aktiivisemmin ja saavat aikaan paljon enemmän kuin Riihimäellä.

Tämä taas johtuu paljolti siitä, että monissa muissa kaupungeissa vanhusneuvostot otetaan tosissaan. Virkamiehet ja kunnan luottamusmiehet todella kuuntelevat neuvostoa. Meillä Riihimäellä vanhusneuvoston vetoomuksiin suhtaudutaan lähinnä olan kohautuksella.

Tein aloitteen vanhoihin kerrostaloihin jälkiasennettavien hissien kustannusten tukemisesta. Moni kaupunki tukee hissien jälkiasennusta 10–20 %:lla kokonaiskustannuksista. Tämä taas helpottaa yhtiökokouksia tekemään myönteisiä päätöksiä, sillä ARA tukee työtä jo 45 %:lla. Monet vanhukset ja vammaiset jäävät asuntojensa vangeiksi, jos hissi puuttuu. Meillä vanhusneuvosto hyväksyi aloitteen, mutta kuulimme samalla pettyneenä, että vanhusneuvoston aloitteella on sama status kuin kuntalaisaloitteella. Ne menevät virkamiehen pöydälle, ja sieltä joko eteenpäin lautakuntiin tai hallitukseen tai sitten virkamiehen päätöksellä mappi Ö:n. Odotamme parhaillaan, miten aloite etenee.

On turhauttavaa, että vanhusneuvostot ovat pelkkiä lausuntoautomaatteja. Sama koskee myös uusien alueiden vanhusneuvostoja. Miten asiaan saadaan korjaus, siinäpä mietittävää.

Vanhusneuvostopäivillä on myös painotettu maahanmuuttajavanhusten asioiden huomioimista. Riihimäelläkin asuu runsaasti eri kulttuureista tulleita ihmisiä, joilla on mukanaan isovanhempia. Osataanko heidän huoliinsa ja hoivatarpeisiinsa vastata? Yleinen luulo on, että ”ne muut hoitavat omat vanhuksensa”. Ne muut kuitenkin käyvät samalla lailla työssä kuin mekin, joten hoitamiseen ei välttämättä ole resursseja. Ne muut eivät ole tuoneet koko sukua mukanaan, vain ydinperheen.

Riihimäellä vanhusneuvostossa ollaan sitä mieltä, että tarvitaan myös hallinnollista muutosta. Nyt vanhusneuvoston muodostavat kaikkien eläkeläisjärjestöjen edustajat ja lisäksi paikalla on edustajat kaupunginhallituksesta, sivistys- ja hyvinvointilautakunnasta, teknisestä lautakunnasta, elinvoimalautakunnasta ja hyvinvointijaostosta. Me haluamme kääntää asian toisinpäin niin, että varsinaiset vanhusneuvoston jäsenet (eläkeläisjärjestöjen edustajat) osallistuvat edellä mainittuihin lautakuntiin jäsenenä puheoikeudella. Näin estetään poliittinen kähmintä ja saadaan vanhusneuvoston ääni todella esille. Tämä tahto on myös monissa muissa vanhusneuvostoissa.

Vaikka soteasiat siirtyivät hyvinvointialueille, kunnille jäi iso vastuu monista hyvinvointiin liittyvistä asioista. Nämä asiat koskevat usein erityisesti iäkästä väestönsosaa. Vanhusneuvostolla riittää siis tekemistä ja mahdollista sekä esitysten ja korjaus ehdotusten laatimista. Nämä pitää ottaa vakavasti kuntapolitiikassa ja virkamiespäätöksissä.

Suoma Salonen, vanhusneuvoston jäsen

Kuva: Isto Kaarnalehto